

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
YVES'A BOTA
przedstawiona w dniu 18 listopada 2014 r.¹

Sprawa C-147/13

**Królestwo Hiszpanii
przeciwko**

Radzie Unii Europejskiej

Skarga o stwierdzenie nieważności — Wprowadzenie w życie wzmocnionej współpracy —
Stworzenie jednolitego systemu ochrony patentowej — Rozporządzenie (UE) nr 1260/2012 —
Mające zastosowanie ustalenia dotyczące tłumaczeń — Zasada niedyskryminacji —
Przekazanie uprawnień organom spoza Unii — Wybór podstawy prawnej — Nadużycie władzy —
Zasada autonomii prawa Unii

1. W niniejszej skardze Królestwo Hiszpanii wnosi o stwierdzenie nieważności rozporządzenia Rady (UE) nr 1260/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń².
2. Zaskarżone rozporządzenie zostało przyjęte w następstwie decyzji Rady 2011/167/UE z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej³.
3. Stanowi ono część „pakietu dotyczącego jednolitego patentu” wraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2012 z dnia 17 grudnia 2012 r. wprowadzającym wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej⁴ oraz Porozumieniem w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, podpisanym w dniu 19 lutego 2013 r.⁵.

I – Ramy prawne

4. Co się tyczy stosownych przepisów, odsyłam do mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament Europejski i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał, gdzie zostały przytoczone.

1 — Język oryginału: francuski.

2 — Dz.U. L 361, s. 89, zwanego dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”.

3 — Dz.U. L 76, s. 53, zwanej dalej „decyzją dotyczącą wzmocnionej współpracy”. Decyzja ta była przedmiotem dwóch skarg o stwierdzenie nieważności złożonych przez Królestwo Hiszpanii i Republikę Włoską, które zostały oddalone przez Trybunał w wyroku Hiszpania i Włochy/Rada (C-274/11 i C-295/11, EU:C:2013:240).

4 — Dz.U. L 361, s. 1.

5 — Dz.U. C 175, s. 1, zwanym dalej „porozumieniem w sprawie JSP”.

A – Prawo międzynarodowe

5. Artykuł 14 Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (konwencji o patencie europejskim), która została podpisana w Monachium w dniu 5 października 1973 r. i weszła w życie w dniu 7 października 1977 r.⁶, zatytułowany „Języki obowiązujące w Europejskim Urzędzie Patentowym, języki europejskich zgłoszeń patentowych oraz innych dokumentów”, stanowi:

„1. Językami urzędowymi obowiązującymi w Europejskim Urzędzie Patentowym^[7] są angielski, francuski i niemiecki.

2. Europejskie zgłoszenie patentowe dokonywane jest w jednym z języków urzędowych lub, jeśli zostało dokonane w innym języku, zostaje przetłumaczone na jeden z języków urzędowych zgodnie z Regulaminem wykonawczym. Tłumaczenie to można uzgadniać z oryginalnym tekstem zgłoszenia w trakcie całego postępowania przed [EPO]. Jeśli wymagane tłumaczenie nie zostanie złożone w terminie, zgłoszenie uważa się za wycofane.

3. Język urzędowy [EPO], w którym dokonano europejskiego zgłoszenia patentowego lub na który zgłoszenie to zostało przetłumaczone, jest językiem stosowanym we wszystkich postępowaniach przed [EPO], o ile Regulamin wykonawczy nie stanowi inaczej.

4. Osoby fizyczne lub osoby prawne posiadające miejsce zamieszkania albo główną siedzibę firmy w umawiającym się państwie, którego językiem urzędowym jest język inny niż angielski, francuski lub niemiecki, oraz obywatele tego państwa zamieszkujący za granicą, mogą składać dokumenty, które należy złożyć w określonym terminie, w języku urzędowym tego państwa. Niemniej jednak składają oni tłumaczenie na jeden z języków urzędowych [EPO] zgodnie z Regulaminem wykonawczym. Jeśli jakikolwiek dokument, niebędący częścią składową europejskiego zgłoszenia patentowego, zostanie złożony w innym języku niż przewidziany lub jeśli jakikolwiek wymagane tłumaczenie zostanie złożone po terminie, dokument uważa się za niezłożony.

5. Europejskie zgłoszenia patentowe publikuje się w języku postępowania.

6. Opisy^[8] patentów europejskich publikuje się w języku postępowania i zawierają one tłumaczenie zastrzeżeń^[9] na dwa pozostałe języki urzędowe [EPO].

[...]

8. Wpisy do Europejskiego Rejestru Patentowego dokonywane są w trzech językach urzędowych [EPO]. W przypadku wątpliwości wiarygodny jest wpis w języku postępowania”.

6 — Zwanej dalej „KPE”.

7 — Zwanego dalej „EPO”.

8 — Zgodnie z definicją podaną w glosariuszu terminologicznym EPO opis jest „dokumentem opisującym wynalazek i określającym zakres jego ochrony. [Z]awiera on opis, zastrzeżenia oraz, w stosownych przypadkach, wzory”.

9 — Zgodnie z definicją podaną w tym samym glosariuszu zastrzeżenie stanowi „część zgłoszenia patentowego lub opisu patentu. Określa [ono] zakres wnioskowanej ochrony pod względem właściwości technicznych”.

B – Prawo Unii

6. Motywy 5 i 6 zaskarżonego rozporządzenia mają następujące brzmienie:

- „(5) [U]stalenia dotyczące tłumaczeń patentów europejskich o jednolitym skutku^[10] powinny zapewniać pewność prawną i stymulować innowacje oraz w szczególności przynosić korzyści małym i średnim przedsiębiorstwom [zwanym dalej »MŚP«]. Powinny one ułatwić dostęp do patentu europejskiego o jednolitym skutku oraz do systemu patentowego jako całości, a także obniżyć koszty tego dostępu i zapewnić jego bezpieczeństwo pod względem prawnym.
- (6) Ponieważ do udzielania patentów europejskich właściwy jest [EPO], ustalenia dotyczące tłumaczeń patentów europejskich o jednolitym skutku powinny opierać się na obecnie stosowanej przez [EPO] procedurze. Takie ustalenia powinny zmierzać do zapewnienia niezbędnej równowagi między interesem podmiotów gospodarczych a interesem publicznym pod względem kosztów postępowania oraz dostępności informacji technicznych”.

7. Motyw 15 tego rozporządzenia stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla zasad regulujących system językowy instytucji Unii ustanowiony zgodnie z art. 342 TFUE oraz dla rozporządzenia Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej^[11]. Niniejsze rozporządzenie jest oparte na systemie językowym [EPO] i nie należy go uważać za ustanawiające szczególnie system językowy dla Unii ani [za] ustanawiające precedens dla ograniczonego systemu językowego w jakimkolwiek przyszłym instrumencie prawnym Unii”.

8. Artykuły 3–7 zaskarżonego rozporządzenia stanowią:

„Artykuł 3

Ustalenia dotyczące tłumaczeń patentu europejskiego o jednolitym skutku

1. Bez uszczerbku dla art. 4 i 6 niniejszego rozporządzenia, w przypadku opublikowania zgodnie z art. 14 ust. 6 KPE opisu patentu europejskiego mającego jednolity skutek, nie wymaga się żadnych dalszych tłumaczeń.
2. Wniosek o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia [...] nr 1257/2012, składa się w języku postępowania.

Artykuł 4

Tłumaczenie w przypadku sporu

1. W przypadku sporu dotyczącego domniemanego naruszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku, właściciel patentu przedstawia, na żądanie i zgodnie z wyborem domniemanego sprawcy naruszenia, pełne tłumaczenie patentu europejskiego o jednolitym skutku na język urzędowy uczestniczącego [we wzmocnionej współpracy^[12]] państwa członkowskiego, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, albo państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę domniemany sprawca naruszenia.

10 — Przypis nie dotyczy wersji polskiej.

11 — Dz.U. 1958, 17, s. 385 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 1, t. 1, s. 3.

12 — Zwanego dalej „uczestniczącym państwem członkowskim”.

2. W przypadku sporu dotyczącego patentu europejskiego o jednolitym skutku, właściciel patentu, na żądanie sądu w uczestniczących państwach członkowskich właściwego do rozstrzygania sporów dotyczących patentów europejskich o jednolitym skutku, przedstawia w trakcie postępowania sądowego pełne tłumaczenie patentu na język używany w postępowaniu przed tym sądem.

3. Koszty tłumaczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, ponosi właściciel patentu.

4. W przypadku sporu dotyczącego roszczenia o odszkodowanie sąd, przed którym prowadzone jest postępowanie, ocenia i bierze pod uwagę, w szczególności w przypadku gdy domniemanym sprawcą naruszenia jest MŚP, osoba fizyczna lub organizacja typu non profit, szkoła wyższa lub publiczna organizacja badawcza, czy przed otrzymaniem tłumaczenia, o którym mowa w ust. 1, domniemany sprawca naruszenia działał, nie wiedząc lub nie mając uzasadnionych powodów, aby wiedzieć, że narusza patent europejski o jednolitym skutku.

Artykuł 5

Zarządzanie systemem zwrotu kosztów

1. Ze względu na fakt, że na mocy art. 14 ust. 2 [KPE] zgłoszeń patentów europejskich można dokonywać w dowolnym języku, zgodnie z art. 9 rozporządzenia [...] nr 1257/2012, uczestniczące państwa członkowskie powierzają [EPO], w rozumieniu art. 143 [KPE], zadanie zarządzania systemem zwrotu wszystkich kosztów tłumaczeń, do określonego pułapu, dla podmiotów dokonujących zgłoszeń patentowych w [EPO] w jednym z języków urzędowych Unii niebędącym językiem urzędowym [EPO].

2. System zwrotu kosztów, o którym mowa w ust. 1, jest utrzymywany z opłat, o których mowa w art. 11 rozporządzenia [...] nr 1257/2012, i jest dostępny jedynie dla MŚP, osób fizycznych, organizacji typu non profit, szkół wyższych oraz publicznych instytutów badawczych, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę lub główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim.

Artykuł 6

Środki przejściowe

1. W okresie przejściowym, który rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, do wniosku o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia [...] nr 1257/2012, dołącza się:

- a) jeśli językiem postępowania jest francuski lub niemiecki, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na język angielski; lub
- b) jeśli językiem postępowania jest angielski, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na dowolny inny język urzędowy Unii.

2. Zgodnie z art. 9 rozporządzenia [...] nr 1257/2012 uczestniczące państwa członkowskie powierzają, w rozumieniu art. 143 [KPE], [EPO] zadanie publikacji tłumaczeń, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w najwcześniejszym możliwym terminie po dacie złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia [...] nr 1257/2012. Tekst takich tłumaczeń nie wywołuje żadnych skutków prawnych i służy jedynie celom informacyjnym.

3. Sześć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia i następnie co dwa lata, komitet niezależnych ekspertów dokonuje obiektywnej oceny dostępności systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych zgłoszeń patentowych i opisów na wszystkie języki urzędowe Unii, opracowanego przez [EPO]. Komitet ekspertów powoływany jest przez uczestniczące państwa

członkowskie w ramach Europejskiej Organizacji Patentowej, a w jego skład wchodzi przedstawiciele [EPO] i organizacji pozarządowych reprezentujących użytkowników europejskiego systemu patentowego, zaproszeni przez Radę Administracyjną Europejskiej Organizacji Patentowej jako obserwatorzy zgodnie z art. 30 ust. 3 [KPE].

4. Na podstawie pierwszej z ocen, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, a następnie co dwa lata na podstawie kolejnych ocen, Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie i, w stosownym przypadku, wnioski dotyczące zakończenia okresu przejściowego.

5. Jeśli okres przejściowy nie zostanie zakończony na wniosek Komisji, wygasa on 12 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r. lub od daty wejścia w życie porozumienia w sprawie [JSP], w zależności od tego, która data jest późniejsza”.

II – Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

9. Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 22 marca 2013 r. Królestwo Hiszpanii wniosło skargę w niniejszej sprawie.

10. Postanowieniami prezesa Trybunału z dnia 12 września 2013 r. Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Francuska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Węgry, Królestwo Niderlandów, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Parlament Europejski oraz Komisja zostały dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenientów popierających żądania Rady, zgodnie z art. 131 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem.

11. Wszyscy interwenienci, z wyjątkiem Wielkiego Księstwa Luksemburga, złożyli uwagi na piśmie.

12. Królestwo Hiszpanii wnosi do Trybunału o:

- stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia;
- tytułem żądania ewentualnego – stwierdzenie nieważności art. 4 i 5, art. 6 ust. 2 oraz art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia; oraz
- obciążenie Rady kosztami postępowania.

13. Rada wnosi do Trybunału o:

- oddalenie skargi;
- obciążenie Królestwa Hiszpanii kosztami postępowania.

III – W przedmiocie skargi

14. Na poparcie skargi Królestwo Hiszpanii podnosi, tytułem żądania głównego, pięć zarzutów.

15. Zarzut pierwszy jest oparty na naruszeniu zasady niedyskryminacji ze względu na język. Zarzut drugi dotyczy naruszenia zasad określonych w wyroku Meroni/Wysoka Władza¹³ ze względu na powierzenie EPO zadań administracyjnych związanych z patentami europejskimi o jednolitym skutku. Zarzut trzeci oparty jest na braku podstawy prawnej. Zarzut czwarty dotyczy naruszenia zasady pewności prawnej. Wreszcie zarzut piąty dotyczy naruszenia zasady autonomii prawa Unii.

16. Królestwo Hiszpanii wnosi, tytułem żądania ewentualnego, o stwierdzenie częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia w zakresie wskazanym w pkt 12 niniejszej opinii.

A – W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na język

1. Argumenty stron

17. Królestwo Hiszpanii podnosi co do istoty, że przyjmując zaskarżone rozporządzenie, Rada naruszyła zasadę niedyskryminacji zapisaną w art. 2 TUE poprzez wprowadzenie systemu językowego dotyczącego patentu europejskiego o jednolitym skutku, działającego na niekorzyść osób, których językiem ojczystym nie jest jeden z języków urzędowych EPO, a mianowicie niemiecki, angielski i francuski. Zdaniem Królestwa Hiszpanii system ten prowadzi do powstania nierówności między obywatelami i przedsiębiorstwami w Unii, którzy mają możliwość zrozumienia, posiadając pewien stopień znajomości tematu, dokumentów zredagowanych we wspomnianych językach, a obywatelami i przedsiębiorstwami w Unii, którzy takiej możliwości nie mają i będą zmuszeni dokonać tłumaczeń na swój koszt. Wszelkie ograniczenie w używaniu języków urzędowych Unii powinno być należycie uzasadnione, w myśl zasady proporcjonalności.

18. Po pierwsze, nie będzie zagwarantowany dostęp do tłumaczeń dokumentów przyznających prawa ogółowi, ponieważ opis patentu europejskiego o jednolitym skutku będzie podlegał opublikowaniu w języku postępowania i obejmował tłumaczenie zastrzeżeń w dwóch innych językach urzędowych EPO, bez możliwości przedstawienia innego tłumaczenia, co stanowi dyskryminację i narusza zasadę pewności prawnej. Zaskarżone rozporządzenie nie określa nawet języka, w którym powinien zostać udzielony patent europejski o jednolitym skutku, ani nie wskazuje, czy informacja ta będzie przedmiotem publikacji. Fakt, że prawodawca Unii oparł się w celu ustanowienia systemu językowego w odniesieniu do patentu europejskiego o jednolitym skutku na systemie językowym obowiązującym w EPO, nie gwarantuje zgodności z prawem Unii. W przeciwieństwie do systemu wspólnotowego znaku towarowego zaskarżone rozporządzenie nie zapewnia odpowiedniej równowagi między interesami przedsiębiorców a interesem ogółu¹⁴.

19. Po drugie, sporne uregulowanie jest nieproporcjonalne i nie może zostać uzasadnione względami interesu ogólnego. Przede wszystkim brak tłumaczenia opisu patentu, a zwłaszcza jego zastrzeżeń, oznacza znaczną niepewność prawną, co może mieć negatywny wpływ na konkurencję. W istocie taka sytuacja mogłaby, po pierwsze, utrudniać dostęp do rynku, a po drugie, mieć niekorzystny wpływ na przedsiębiorstwa, które byłyby zmuszone ponosić koszty tłumaczenia. Ponadto patent europejski o jednolitym skutku stanowi zasadnicze dla rynku wewnętrznego prawo własności przemysłowej.

13 — 9/56, EU:C:1958:7.

14 — Termin „ogół” został użyty w wyroku Kik/OHIM, C-361/01 P, EU:C:2003:434.

Wreszcie sporne uregulowanie nie przewiduje systemu przejściowego, który mógłby zagwarantować odpowiednie zaznajomienie się z patentem. Ani wprowadzenie tłumaczeń maszynowych, ani obowiązek przedstawienia pełnego tłumaczenia w przypadku sporu nie stanowią wystarczających środków w tym względzie.

20. Z powyższego wynika, że wprowadzenie wyjątku od zasady równouprawnienia wszystkich języków urzędowych Unii powinno być uzasadnione kryteriami innymi niż wymienione w motywach 5 i 6 zaskarżonego rozporządzenia kryteria czysto ekonomiczne.

21. Rada odpowiada, po pierwsze, że nie można wywnioskować z traktatów żadnej zasady, zgodnie z którą wszystkie języki urzędowe Unii muszą być we wszystkich okolicznościach traktowane jednakowo, co zostało zresztą potwierdzone w art. 118 akapit drugi TFUE, który nie miałby sensu, w przypadku gdyby istniał wyłącznie jeden system językowy, obejmujący wszystkie języki urzędowe Unii.

22. Po drugie, w obecnym systemie każda osoba fizyczna lub prawna może zgłosić patent europejski w dowolnym języku, pod warunkiem jednak, że dostarczy, w terminie dwóch miesięcy, tłumaczenie na jeden z trzech języków urzędowych EPO, który to staje się językiem postępowania, przy czym zastrzeżenia są następnie publikowane także w dwóch pozostałych językach urzędowych EPO. Zgłoszenie jest zatem tłumaczone na język hiszpański i publikowane w tym języku tylko wówczas, gdy wnosi się o walidację patentu w Hiszpanii.

23. Po trzecie, brak publikacji w języku hiszpańskim miałby jedynie ograniczony skutek, ponieważ zaskarżone rozporządzenie przewiduje program zwrotu kosztów; patenty są zasadniczo zarządzane przez rzeczników patentowych, którzy znają inne języki Unii; wpływ na dostęp do informacji naukowych w języku hiszpańskim jest ograniczony; jedynie niewielka część europejskich zgłoszeń patentowych jest obecnie tłumaczona na język hiszpański; zaskarżone rozporządzenie przewiduje wprowadzenie systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych we wszystkich językach urzędowych Unii, a art. 4 zaskarżonego rozporządzenia ustanawia granicę ewentualnej odpowiedzialności MŚP, osób fizycznych, organizacji typu non profit, uniwersytetów i publicznych organów badawczych.

24. Po czwarte, ograniczenie liczby języków używanych w ramach patentu europejskiego o jednolitym skutku zmierza do realizacji słusznego celu, jakim jest jego racjonalny koszt.

25. Interwenienci zgadzają się z argumentami Rady. Podkreślają, że osiągnięcie równowagi między różnymi podmiotami gospodarczymi było wyjątkowo trudne, gdyż istniejące między państwami członkowskimi różnice poglądów na temat systemu językowego doprowadziły do fiaska wszystkich wcześniejszych projektów patentów o jednolitym skutku.

26. Republika Francuska, Królestwo Szwecji i Zjednoczone Królestwo dodają, że wprowadzenie systemu językowego, który wymagałby dokonania tłumaczenia opisu patentu lub co najmniej jego zastrzeżeń we wszystkich językach urzędowych Unii, byłoby tak kosztowne, że niemożliwe do wykonania. Po pierwsze, system językowy patentu europejskiego o jednolitym skutku został wybrany z tego względu, że języki niemiecki, angielski i francuski są językami urzędowymi EPO. Po drugie, około 90% podmiotów występujących o udzielenie patentu europejskiego dokonuje obecnie zgłoszeń swoich patentów we wspomnianych językach, zanim dostarczą tłumaczenie opisu i zastrzeżeń.

2. Moja ocena

27. Królestwo Hiszpanii kwestionuje fakt, iż jego argumentacja sprowadza się do twierdzenia, że istnieje potrzeba tłumaczenia patentu na wszystkie języki urzędowe Unii. Mam jednak co do tego wątpliwości, gdy w pkt 25 swojej repliki Królestwo Hiszpanii stwierdza, że patent europejski o jednolitym skutku jest prawem, z którym powinny być zaznajomione w sposób wystarczający

wszystkie podmioty, a nie tylko te, które znają języki niemiecki, angielski lub francuski, oraz gdy precyzuje, że ustanowiony system nie zawiera rozwiązań pośrednich, które mogłyby zagwarantować, obok zmniejszenia kosztów finansowych, że wszystkie podmioty, w odniesieniu do których patent ma wiążący skutek, będą miały o nim należyłą wiedzę, tak jak zostało to przyjęte w odniesieniu do wspólnotowych znaków towarowych.

28. Tytułem wstępu należy przypomnieć kontekst niniejszej sprawy.

a) Kontekst niniejszej sprawy

29. U podstaw niniejszej sprawy leży wprowadzenie wzmocnionej współpracy w dziedzinie utworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej.

30. Od wejścia w życie traktatu z Lizbony art. 118 akapit drugi TFUE zapewnia Radzie odpowiednią podstawę prawną do ustanawiania „[s]ystemów językowych dotyczących europejskich praw własności intelektualnej”.

31. Jak podkreśliła w replice Rada oraz niektórzy interwenienci, z brzmienia powyższego postanowienia wynika, że traktat FUE przewiduje, w pewnych przypadkach, ustanowienie zróżnicowanych systemów językowych i potwierdza, że możliwe jest ograniczenie liczby używanych języków¹⁵.

32. Na mocy tego postanowienia prawodawca Unii dokonał w odniesieniu do patentu europejskiego o jednolitym skutku wyboru systemu językowego, który opiera się na systemie obowiązującym w EPO, organie międzynarodowym, którego językami urzędowymi są niemiecki, angielski i francuski.

33. Trybunał uznał w wyroku Kik/OHIM¹⁶, że w prawie Unii nie istnieje zasada równości języków. W istocie wszelkie odwołania w traktatach do stosowania języków w Unii nie mogą być uważane za przejaw ogólnej zasady prawa Unii zapewniającej każdemu obywatelowi prawo do tego, aby wszystko, co może mieć wpływ na jego prawa, było sporządzane „we wszystkich przypadkach” w jego języku¹⁷.

34. Jednakże suwerenne uprawnienia prawodawcy Unii mają swoje granice, ponieważ Trybunał wskazał, że podmioty prawa nie mogą być dyskryminowane ze względu na ich język¹⁸.

35. W tym względzie należy wskazać, że w zaskarżonym rozporządzeniu prawodawca Unii określił ramy prawne mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń. Niektóre z tych ustaleń mają zastosowanie wyłącznie podczas okresu przejściowego, zanim system wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych zgłoszeń patentowych i opisów stanie się skuteczny¹⁹.

15 — Zobacz motyw 15 zaskarżonego rozporządzenia, który stanowi, że rozporządzenia tego nie należy uważać za ustanawiające szczególny system językowy dla Unii ani za ustanawiające precedens dla ograniczonego systemu językowego w jakimkolwiek przyszłym instrumencie prawnym Unii.

16 — EU:C:2003:434. Sprawa ta dotyczyła systemu językowego ustanowionego przez rozporządzenie (WE) nr 40/94 z dnia 20 grudnia 1993 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. 1994, L 11, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 17, t. 1, s. 146) oraz stosowania języków przez Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM).

17 — Punkt 82. Zobacz także klasyfikację dokonaną przez rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura w jego opinii w sprawie Hiszpania/Eurojust (C-160/03, EU:C:2004:817, pkt 42 i nast.) w sprawie zakończonej wyrokiem Hiszpania/Eurojust (C-160/03, EU:C:2005:168), do której jest podobna niniejsza sprawa, jednak tutaj w szczególnym kontekście wzmocnionej współpracy oraz systemu EPO.

18 — Zobacz artykuł: J. Vanhamme, L'équivalence des langues dans le marché intérieur: l'apport de la Cour de justice, *Cahiers de droits européens*, n° 3–4, 2007, s. 359, w którym stwierdzono, że o ile „istnienie zasady [równouprawnienia języków] jest w każdym razie trudne do wyobrażenia, prawo do równego traktowania stanowi prerogatywę związaną z osobą, a nie jej cechami lub jej językiem, zasada równości traktowania przysługuje [natomiast] w pełni obywatelom Unii [...] i przedsiębiorstwom mającym siedzibę na jej terytorium” (s. 378, 379).

19 — Zobacz art. 6 ust. 3 zaskarżonego rozporządzenia.

36. W ramach zarzutu pierwszego Królestwo Hiszpanii nie kwestionuje wyboru prawodawcy Unii polegającego na oparciu się na systemie EPO, twierdzi ono jednak, że system ten jest dyskryminujący w zakresie, w jakim powoduje odmienne traktowanie, ponieważ podmioty gospodarcze, których językiem urzędowym nie jest niemiecki, angielski lub francuski, są gorzej traktowane od tych, które posiadają znajomość tych języków, zważywszy, że te pierwsze podmioty nie mają dostępu do tłumaczeń w swoim języku.

37. Według Królestwa Hiszpanii system językowy patentu europejskiego o jednolitym skutku jest restrykcyjny oraz nieuzasadniony.

38. Artykuł 3 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że „[b]ez uszczerbku dla art. 4 i 6 niniejszego rozporządzenia, w przypadku opublikowania zgodnie z art. 14 ust. 6 [KPE] [20] opisu patentu europejskiego mającego jednolity skutek, nie wymaga się żadnych dalszych tłumaczeń”.

39. Nie ma wątpliwości, że osoby, które nie znają języków urzędowych EPO, są dyskryminowane i prawodawca Unii dopuścił się w ten sposób zróżnicowanego traktowania.

40. Należy zatem zająć się zbadaniem uzasadnionego charakteru celu zamierzonego przez prawodawcę Unii przy wprowadzeniu dyskryminujących przepisów oraz w stosownym przypadku, zbadaniem, czy wynikające z nich zróżnicowane traktowanie jest właściwe i proporcjonalne²¹.

b) Cel zamierzony przez prawodawcę Unii

41. Obecnie system ochrony patentu europejskiego charakteryzuje się bardzo wysokimi kosztami²². Patent europejski udzielony przez EPO wymaga jeszcze bowiem walidacji w każdym państwie członkowskim, w którym właściciel patentu ubiega się o ochronę. Do celów walidacji patentu europejskiego na terytorium państwa członkowskiego prawo krajowe może wymagać od właściciela patentu przedstawienia tłumaczenia patentu europejskiego na język urzędowy tego państwa członkowskiego²³.

42. Zainteresowane strony, w tym przedsiębiorstwa prowadzące działalność we wszystkich sektorach, konsorcja MŚP, stowarzyszenia przedsiębiorców, praktycy w dziedzinie prawa patentowego, organy władzy publicznej oraz naukowcy uznali, że wysokie koszty patentów europejskich stanowią przeszkodę dla ochrony patentowej w Unii²⁴.

20 — Należy przypomnieć, że na podstawie tego postanowienia opis patentu europejskiego publikuje się w języku postępowania i zawiera on tłumaczenie zastrzeżeń na dwa pozostałe języki urzędowe EPO.

21 — Wyrok Kik/OHIM, EU:C:2003:434, pkt 94.

22 — Zobacz s. 2 wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady wprowadzającego wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń [COM(2011) 216 wersja ostateczna].

23 — Z wyjątkiem państw członkowskich, które są stronami porozumienia zawartego w Londynie w dniu 17 października 2000 r. w sprawie stosowania art. 65 KPE, zgodnie z którym strony zobowiązują się odstąpić, w całości lub w znacznej mierze, od składania tłumaczenia patentu europejskiego w ich języku ojczystym wówczas, gdy język obowiązujący w EPO jest ich językiem urzędowym.

24 — Zobacz s. 4 i 5 wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady (UE) w sprawie ustaleń dotyczących tłumaczeń patentu Unii Europejskiej [COM(2010) 350 wersja ostateczna]. Zobacz także pkt 2 przeprowadzonej przez Komisję oceny skutków, zatytułowanej „Impact assessment accompanying document to the proposal for a regulation of the European Parliament and the Council implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection and proposal for a Council regulation implementing enhanced cooperation in the area of the creation of unitary patent protection with regard to the applicable translation arrangements” [SEC(2011) 482 wersja ostateczna], dostępnej w języku angielskim.

43. Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że Unia ma na celu promowanie działania rynku wewnętrznego, potencjału innowacyjnego²⁵, rozwoju i konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich, interwencja prawodawcy Unii w dziedzinie patentu jest konieczna i zasadnicza. Ustanowiony system musi zatem zapewnić jednolitą ochronę patentową na terytorium uczestniczących państw członkowskich, unikając przy tym, za pomocą systemu językowego, zbyt wysokich kosztów.

44. Ustalenia dotyczące tłumaczeń patentów europejskich o jednolitym skutku powinny być zatem proste i racjonalne pod względem kosztów²⁶, zapewniać pewność prawną i stymulować innowacje oraz w szczególności przynosić korzyści MŚP²⁷.

45. W odniesieniu do dokonanego przez Królestwo Hiszpanii porównania ze wspólnotowym znakiem towarowym uważam, że ma ono swoje granice.

46. Z pewnością wspólnotowy znak towarowy i patent europejski są dwoma rodzajami praw własności intelektualnej, które zostały utworzone nie na korzyść wszystkich obywateli, lecz na korzyść podmiotów gospodarczych, które nie mają obowiązku czynić z nich użytku²⁸.

47. Jednolity system ochrony związanej z tymi prawami pozwala na uniknięcie składania przez takie podmioty wielu wniosków o walidację na poziomie krajowym oraz wiążących się z tym kosztów tłumaczenia.

48. To w kwestii tych kosztów wspólnotowy znak towarowy i patent europejski o jednolitym skutku różnią się w znaczący sposób, jak zostało podkreślone przez Królestwo Belgii, Republikę Francuską, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo oraz Parlament. W istocie w przypadku tych dwóch praw nie są tłumaczone te same dokumenty. Co się tyczy znaku towarowego, mamy do czynienia ze standardowym schematem, natomiast patent wymaga wysoce technicznego opisu²⁹.

49. Pomiedzy tymi dwoma prawami własności intelektualnej istnieje zatem różnica dotycząca właściwego im technicznego charakteru. Otóż taki techniczny charakter ma nieodzowny wpływ na koszt tłumaczeń, ponieważ wiąże się z tłumaczeniem dłuższych i bardziej skomplikowanych dokumentów. Zastrzeżenia³⁰, których tłumaczenie wymaga na ogół wyspecjalizowanego tłumacza, liczą zwykle około dwudziestu stron³¹, a czasami nawet wręcz do dwustu stron³².

50. Należy zatem stwierdzić, że prawodawca Unii przyjął zaskarżone rozporządzenie w słusznym celu, jakim jest znalezienie rozwiązania językowego zgodnego z wymienionymi w pkt 43 niniejszej opinii celami Unii. Innymi słowy, wybrany system językowy wiąże się z pewnością z ograniczeniem w używaniu języków, jednak służy on realizacji słusznego celu polegającego na zmniejszeniu kosztów tłumaczenia.

51. W zakresie, w jakim zróżnicowane traktowanie języków urzędowych Unii służy realizacji takiego celu, należy obecnie zbadać, czy wybór ten jest właściwy i proporcjonalny³³.

25 — Zobacz s. 14 komunikatu Komisji zatytułowanego „Europa 2020: strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” [COM(2010) 2020 wersja ostateczna], przyjętego na podstawie projektu przewodniego: „Unia innowacji”.

26 — Zobacz motyw 4 zaskarżonego rozporządzenia.

27 — Zobacz motyw 5 tego rozporządzenia.

28 — Zobacz wyrok Kik/OHIM, EU:C:2003:434, pkt 88.

29 — Zobacz wyjaśnienia dotyczące formularza zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego, dostępnego na stronie internetowej OHIM oraz wniosku o udzielenie patentu europejskiego, dostępnego na stronie internetowej EPO.

30 — Zobacz definicję znajdującą się w przypisie 9.

31 — Zobacz pkt 4.1, s. 14 oceny skutków Komisji wspomnianej w przypisie 24.

32 — Zobacz pkt 5.2.2.2, s. 18 i 19 wniosku dotyczącego decyzji Rady upoważniającej do podjęcia wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej [COM(2010) 790 wersja ostateczna].

33 — Zobacz wyrok Kik/OHIM, T-120/99, EU:T:2001:189, pkt 63.

c) Właściwy i proporcjonalny charakter zróżnicowanego traktowania

52. Z punktu widzenia zmniejszenia kosztów tłumaczenia, przy zapewnieniu jednocześnie jednolitego systemu ochrony patentowej na terytorium uczestniczących państw członkowskich, istnieje jedynie niewiele kwestii, w zakresie których prawodawca Unii może interweniować.

53. Otóż ograniczenie liczby stron patentu wydaje się niemożliwe. To opis – a w szczególności zastrzeżenia – określa zakres ochrony. Ponadto osiągnięcie niższego średniego kosztu tłumaczenia może być trudne³⁴, jeśli wziąć pod uwagę techniczny charakter patentów.

54. Natomiast im większa liczba języków, na które należy dokonać tłumaczenia, tym wyższy jest koszt tłumaczeń.

55. W związku z tym w celu ograniczenia takiego kosztu prawodawca Unii nie ma innego wyboru jak ograniczyć liczbę języków, na które należy przetłumaczyć patent europejski o jednolitym skutku.

56. Ograniczenie liczby języków patentu europejskiego o jednolitym skutku jest zatem właściwe, ponieważ zapewnia ono system jednolitej ochrony patentowej, umożliwiając jednocześnie znaczne zmniejszenie kosztów tłumaczenia.

57. Ponadto prawodawca Unii dokonał wyboru oparcia się na systemie obowiązującym w EPO – wyboru spójnego, gdyż system ten sprawdził się już w przeszłości³⁵. Odwołanie się do języków niemieckiego, angielskiego i francuskiego w ramach patentu europejskiego o jednolitym skutku nie jest bowiem bez znaczenia, zważywszy, że chodzi tu o języki urzędowe EPO. Wybór ten zapewnia pewną stabilność podmiotom gospodarczym i specjalistom w dziedzinie patentów, którzy są już przyzwyczajeni do pracy w tych trzech językach.

58. Ponadto wydaje się, że wybór takich języków jest zgodny z rzeczywistym systemem językowym obowiązującym w dziedzinie patentów. W tym względzie, jak podkreśla Rada, większość prac naukowych jest publikowana w językach niemieckim, angielskim lub francuskim. Nie ulega zatem wątpliwości, że naukowcy europejscy rozumieją patenty opublikowane w tych językach. Podobnie, z wyżej wymienionej oceny skutków Komisji, a także argumentów podniesionych przez Królestwo Szwecji wynika, że języki niemiecki, angielski i francuski są językami używanymi w państwach członkowskich, w których składa się najwięcej zgłoszeń patentowych w Unii³⁶.

59. W związku z powyższym ograniczenie do trzech języków urzędowych obowiązujących w EPO wydaje mi się właściwe z punktu widzenia zamierzonych przez prawodawcę Unii słuszných celów.

60. Poza tym wybór ten jest zgodny z zasadą proporcjonalności.

61. W tym względzie z wyroku Kik/OHIM³⁷ wynika, że zróżnicowane traktowanie przez prawodawcę Unii jest dopuszczalne, pod warunkiem że istnieje niezbędna równowaga między różnymi podlegającymi uwzględnieniu interesami³⁸.

62. Prawodawca Unii określił w zaskarżonym rozporządzeniu ramy prawne dla mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń, tak aby właśnie złagodzić odmienne traktowanie wynikające z wyboru języków oraz wpływ, jaki wybór ten mógłby mieć na zainteresowane strony.

34 — Koszt takiego tłumaczenia wynosi 85 EUR za stronę (zob. pkt 4.1, s. 14 oceny skutków Komisji, wspomnianej w przypisie 24).

35 — Zobacz pkt 45 mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał.

36 — Zobacz załącznik 2, s. 43 oceny skutków Komisji, wspomnianej w przypisie 24.

37 — EU:C:2003:434.

38 — Punkt 92.

63. Chociaż Królestwo Hiszpanii podkreśla wyłącznie mniej korzystne traktowanie tych, którzy nie mogą zrozumieć informacji z tego względu, że nie mają dostępu do tłumaczeń europejskich zgłoszeń patentowych w ich własnym języku (art. 4 i 6 zaskarżonego rozporządzenia), to jednak w ramach oceny proporcjonalności wyboru prawodawcy Unii należy również wziąć pod uwagę zróżnicowane traktowanie osób dokonujących europejskich zgłoszeń patentowych (art. 5 zaskarżonego rozporządzenia)³⁹.

64. I tak, w pierwszej kolejności, prawodawca Unii zadbał o to, żeby wskazać w art. 3 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia, że ustanowiony system pozostaje „[b]ez uszczerbku dla art. 4 i 6 [tego] rozporządzenia”⁴⁰.

65. Z jednej strony wprowadził on przepisy dotyczące tłumaczeń w przypadku sporu.

66. Po pierwsze, w przypadku sporu dotyczącego domniemanego naruszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku prawodawca przewidział dostęp do informacji w języku wybranym przez domniemanego sprawcę naruszenia. I tak, na podstawie art. 4 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia, w przypadku gdy domniemany sprawca narusza patent europejski o jednolitym skutku, właściciel patentu musi przedstawić, na swój koszt, na żądanie domniemanego sprawcy naruszenia, tłumaczenie patentu europejskiego o jednolitym skutku na język urzędowy uczestniczącego państwa członkowskiego, w którym miało miejsce domniemane naruszenie, albo państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę domniemany sprawca naruszenia, zgodnie z jego wyborem⁴¹.

67. Po drugie, w przypadku sporu dotyczącego patentu europejskiego o jednolitym skutku art. 4 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że właściciel patentu, na żądanie sądu w uczestniczących państwach członkowskich właściwego do rozstrzygania sporów dotyczących patentów europejskich o jednolitym skutku, musi przedstawić, na swój koszt, w trakcie postępowania sądowego pełne tłumaczenie patentu na język używany w postępowaniu przed tym sądem⁴².

68. Po trzecie, w przypadku sporu dotyczącego roszczenia o odszkodowanie sąd, przed którym prowadzone jest postępowanie, powinien wziąć pod uwagę, że przed otrzymaniem tłumaczenia określonego w art. 4 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia domniemany sprawca mógł działać w dobrej wierze, nie wiedząc lub nie mając uzasadnionych powodów, aby wiedzieć, że narusza patent europejski o jednolitym skutku, „w szczególności” w przypadku gdy domniemanym sprawcą naruszenia jest MŚP, osoba fizyczna lub organizacja typu non profit, szkoła wyższa lub publiczna organizacja badawcza⁴³.

69. Z drugiej strony prawodawca Unii przewidział środki przejściowe, które mają zacząć obowiązywać z chwilą rozpoczęcia stosowania zaskarżonego rozporządzenia i mają być stosowane, dopóki EPO nie będzie dysponował do celów rozpatrywania zgłoszeń patentowych i opisów systemem wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych⁴⁴.

39 — Zobacz podobnie wyrok Kik/OHIM, EU: C:2003:434, pkt 92.

40 — Wyróżnienie moje.

41 — Zobacz także motyw 8 zaskarżonego rozporządzenia.

42 — Idem.

43 — Zobacz także motyw 9 zaskarżonego rozporządzenia.

44 — Do Komisji należeć będzie zaproponowanie zakończenia tego okresu przejściowego w świetle obiektywnej oceny dokonanej przez komitet niezależnych ekspertów. W każdym przypadku wspomniany okres wygaśnie 12 lat od daty rozpoczęcia stosowania zaskarżonego rozporządzenia (zob. art. 6 ust. 3–5 zaskarżonego rozporządzenia).

70. I tak art. 6 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że w trakcie okresu przejściowego do zgłoszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku dołącza się, jeśli językiem postępowania jest francuski lub niemiecki, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na język angielski lub, jeśli językiem postępowania jest angielski, pełne tłumaczenie opisu patentu europejskiego na dowolny inny język urzędowy Unii. Stanowi to zatem gwarancję, że w tym okresie wszystkie patenty europejskie o jednolitym skutku będą dostępne w języku angielskim. Ponadto tłumaczenia w językach urzędowych Unii są dokonywane manualnie i mają służyć ulepszeniu systemu tłumaczeń maszynowych.

71. W drugiej kolejności prawodawca Unii przewiduje w art. 5 zaskarżonego rozporządzenia system zwrotu kosztów tłumaczeń dla osób, które nie dokonały europejskiego zgłoszenia patentowego w jednym z języków urzędowych EPO.

72. Zgodnie z tym przepisem, ponieważ zgłoszeń patentów europejskich można dokonywać w dowolnym języku urzędowym Unii, osobom dokonującym takiego zgłoszenia można zwrócić, do określonego pułapu, wszystkie koszty tłumaczeń. Jako beneficjenci zostali wyraźnie wskazani MŚP, osoby fizyczne, organizacje typu non profit, szkoły wyższe oraz publiczne instytuty badawcze, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę lub główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim⁴⁵.

73. Prawodawca Unii chciał w ten sposób ochronić osoby lub podmioty znajdujące się w mniej korzystnym położeniu w porównaniu z podmiotami posiadającymi znaczącą pozycję, które mają do dyspozycji większe zasoby i dysponują wśród swojego personelu pracownikami z kwalifikacjami do sporządzania w sposób bezpośredni zgłoszeń patentów europejskich w jednym z języków urzędowych EPO.

74. Z powyższych rozważań wynika, że wybór językowy dokonany przez prawodawcę Unii służy realizacji słusznego celu oraz jest właściwy i proporcjonalny, zważywszy na gwarancje oraz mechanizmy mające na celu złagodzenie dyskryminacji spowodowanej tym wyborem.

75. W świetle powyższego proponuję zatem, aby Trybunał oddalił pierwszy zarzut Królestwa Hiszpanii jako bezzasadny.

B – W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia zasad określonych w wyroku Meroni/Wysoka Władza

1. Argumenty stron

76. Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że poprzez przyznanie EPO, zgodnie z art. 5 i art. 6 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, uprawnienia polegającego na zarządzaniu systemem zwrotu kosztów tłumaczenia oraz publikacji tłumaczeń w ramach systemu przejściowego Rada naruszyła zasady określone w wyroku Meroni/Wysoka Władza⁴⁶, potwierdzone w późniejszym orzecznictwie.

77. Rada, która ma wątpliwości co do dopuszczalności niniejszego zarzutu ze względu na odesłania do niektórych argumentów przedstawionych w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał, podnosi tytułem wstępu, że Królestwo Hiszpanii nie kwestionuje, iż to do uczestniczących państw członkowskich, za pośrednictwem EPO, należy zarządzanie systemem zwrotu kosztów i zadanie publikacji tłumaczeń. Otóż państwa członkowskie są w pierwszej kolejności zobowiązane do wprowadzenia w życie prawa Unii, a w odniesieniu do zadań dotyczących systemu

⁴⁵ — Zobacz także motyw 10 zaskarżonego rozporządzenia.

⁴⁶ — EU:C:1958:7.

zwrotu kosztów i publikacji tłumaczeń istnienie jednolitych warunków wykonywania w rozumieniu art. 291 ust. 2 TFUE nie jest konieczne. Zasady określone w wyroku Meroni/Wysoka Władza⁴⁷, potwierdzone w późniejszym orzecznictwie, nie mają znaczenia dla sprawy. Tak czy inaczej zasady te są przestrzegane.

78. Interwenienci podzielają opinię Rady, która twierdzi, że zasady określone w tym wyroku nie mają zastosowania, a w każdym wypadku są one przestrzegane.

2. Moja ocena

79. Mając na względzie elementy odpowiedzi udzielonej w ramach oceny zarzutów czwartego i piątego w mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał, proponuję, aby Trybunał oddalił drugi zarzut Królestwa Hiszpanii jako bezzasadny.

C – W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego braku podstawy prawnej art. 4 zaskarżonego rozporządzenia

1. Argumenty stron

80. Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że podstawa prawna zastosowana w celu wprowadzenia art. 4, który reguluje „tłumaczenie w przypadku sporu” w zaskarżonym rozporządzeniu jest błędna, gdyż przepis ten nie dotyczy „systemu językowego” europejskiego tytułu prawnego, zgodnie z art. 118 akapit drugi TFUE, lecz wprowadza pewne gwarancje proceduralne w ramach postępowania sądowego.

81. Rada twierdzi, że art. 4 zaskarżonego rozporządzenia nie jest przepisem proceduralnym, lecz ustanawia zasadę dotyczącą systemu językowego, która stanowi integralną i istotną część ogólnego systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku ustanowionego przez to rozporządzenie. Podkreśla także, iż przepis ten odgrywa istotną rolę, ponieważ wypełnia lukę prawną, jako że system językowy przewidziany przez KPE nie określa wymagań językowych w przypadku sporu. Ponadto według Rady z uwagi na fakt, że przepisy proceduralne państw członkowskich nie zostały zharmonizowane przez prawo Unii, należy zapewnić, aby domniemany sprawca naruszenia miał zawsze prawo do uzyskania tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku w całości. Warunki stosowania art. 118 akapit drugi TFUE przewidującego system językowy mający zastosowanie do całego „życia” patentu zostały zatem spełnione.

82. Interwenienci zgadzają się z argumentami Rady.

83. Republika Francuska, Królestwo Niderlandów i Królestwo Szwecji podkreślają, że art. 118 akapit drugi TFUE nie wymaga, aby prawodawca Unii dokonał całkowitej harmonizacji wszystkich aspektów systemu językowego lub systemu tłumaczeń przedmiotowego prawa własności intelektualnej. Według Królestwa Belgii, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Francuskiej, Węgier, Królestwa Szwecji, Zjednoczonego Królestwa, Parlamentu i Komisji art. 4 zaskarżonego rozporządzenia mógł niewątpliwie zostać wprowadzony do rozporządzenia przyjętego na podstawie art. 118 akapit drugi TFUE, ponieważ przepis ten stanowi zasadniczy element systemu tłumaczeń przewidzianego w owym rozporządzeniu. Nawet przy założeniu, że wspomniany przepis nie stanowi nieodłącznego elementu składowego systemu językowego ustanowionego przez rzeczne rozporządzenie, jego wprowadzenie do zaskarżonego rozporządzenia nie wymagało oparcia się na innej podstawie prawnej niż art. 118 akapit

⁴⁷ — Idem.

drugi TFUE. W istocie zgodnie z orzecznictwem⁴⁸, jeśli analiza aktu Unii wykazuje, iż służy on podwójnemu celowi lub ma podwójny element składowy, i jeśli jeden z nich można zidentyfikować jako główny lub dominujący, a drugi jest tylko pomocniczy, akt powinien opierać się na jednej tylko podstawie prawnej. Otóż tak jest właśnie w niniejszej sprawie.

2. Moja ocena

84. Królestwo Hiszpanii uważa, że art. 4 zaskarżonego rozporządzenia nie jest przepisem dotyczącym systemu językowego, o którym mowa w art. 118 akapit drugi TFUE, a zatem postanowienie to nie może stanowić podstawy prawnej dla włączenia niektórych gwarancji procesowych w ramy postępowania sądowego.

85. Nie mogę zgodzić się z taką analizą z niżej wymienionych powodów.

86. Należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem „wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą podlegać kontroli sądowej. Należą do nich w szczególności cel i treść aktu”⁴⁹.

87. Zauważam na wstępie, że Królestwo Hiszpanii wskazało w pkt 48 skargi, w ramach zarzutu pierwszego, że zaskarżone rozporządzenie ustanawia bardzo szczególny system używania języków urzędowych Unii i ograniczeń dotyczących tego używania, co oznacza, w dosłownym znaczeniu tego słowa, rzeczywisty „system językowy”, zgodnie z jego podstawą prawną, a mianowicie art. 118 akapit drugi TFUE, oraz z samą decyzją dotyczącą wzmocnionej współpracy.

88. Mając na względzie motyw 16 zaskarżonego rozporządzenia stanowiącego, że celem tego rozporządzenia jest utworzenie jednolitego i uproszczonego systemu tłumaczenia patentów europejskich o jednolitym skutku, oraz moją ocenę dotyczącą zarzutu pierwszego, a także ocenę, która zostanie dokonana w ramach badania zarzutu czwartego⁵⁰ oraz żądania stwierdzenia częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia⁵¹, do których odsyłam, uważam, że przeciwnie, art. 4 zaskarżonego rozporządzenia jest nieodłącznie związany z systemem językowym w zakresie, w jakim ma on na celu złagodzenie wyboru prawodawcy Unii dotyczącego systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku.

89. Pragnę dodać, że o ile art. 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia różni się od art. 4 ust. 1 i 2, ponieważ nie ustanawia on, sam w sobie, zasad dotyczących tłumaczeń w przypadku sporu, o tyle jednak ten pierwszy przepis jest związany z art. 4 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia. Pozwala on bowiem prawodawcy Unii wziąć pod uwagę okres, w którym zainteresowane osoby nie mogły nie wiedzieć o patencie ze względu na brak jego tłumaczenia⁵², co działa w szczególności na szkodę MŚP, osób fizycznych lub organizacji typu non profit, szkół wyższych lub publicznych organizacji badawczych. Artykuł 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia łagodzi zatem ten brak tłumaczenia poprzez wzięcie pod uwagę dobrej wiary w szczególności wspomnianych osób lub podmiotów.

90. W tym względzie motyw 9 zaskarżonego rozporządzenia precyzuje, że sąd właściwy dla oceny okoliczności rozpatrywanego przypadku w zakresie istnienia dobrej wiary powinien wziąć pod uwagę język postępowania przed EPO oraz, w okresie przejściowym, tłumaczenie przedstawione wraz z wnioskiem o rejestrację jednolitego skutku.

48 — Zobacz wyrok Parlament/Rada, C-130/10, EU:C:2012:472, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo.

49 — Zobacz wyrok Zjednoczone Królestwo/Rada, C-431/11, EU:C:2013:589, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo.

50 — Zobacz bardziej konkretnie pkt 113 i 114 niniejszej opinii.

51 — Zobacz bardziej konkretnie pkt 127 i 128 niniejszej opinii.

52 — Okres bezpośrednio przed otrzymaniem tłumaczenia przewidzianego w art. 4 ust. 1 zaskarżonego rozporządzenia.

91. W świetle powyższego proponuję Trybunałowi, aby oddalił trzeci zarzut Królestwa Hiszpanii jako bezzasadny.

D – W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia zasady pewności prawnej

1. Argumenty stron

92. Królestwo Hiszpanii twierdzi w istocie, że zaskarżone rozporządzenie narusza zasadę pewności prawnej w zakresie, w jakim przede wszystkim ogranicza możliwości uzyskania przez podmioty gospodarcze dostępu do informacji. Następnie nie określa ono zasad publikacji nadania jednolitego skutku oraz wpisu do rejestru jednolitej ochrony patentowej⁵³. Ponadto nie podaje ono, w ramach zarządzania systemem zwrotu kosztów, pułapu kosztów ani sposobu jego ustalania. Co więcej, nie przewiduje ono konkretnych skutków sytuacji, w której domniemany sprawca naruszenia działał w dobrej wierze. Wreszcie system tłumaczeń maszynowych nie istniał w momencie przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia.

93. Rada uważa, że zarzuty Królestwa Hiszpanii naruszają zasady pośredniego zarządzania i pomocniczości, na których opiera się prawo Unii. Zaskarżone rozporządzenie pozostawia w gestii państw członkowskich uregulowanie w sposób konkretny kwestii takich jak system zwrotu kosztów lub tłumaczenia maszynowe. Zasada pewności prawnej nie wymaga, aby wszystkie zasady zostały określone bardzo szczegółowo w zaskarżonym rozporządzeniu, gdyż pewne zasady mogą być określone przez państwa członkowskie lub zawarte w aktach delegowanych lub aktach wykonawczych.

94. Ponadto art. 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia określa zasadnicze elementy i kryteria w celu ich stosowania przez sąd krajowy. Przepis ten nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd krajowy mógł wymierzyć sprawcy naruszenia karę i umożliwia mu wykonywanie w pełni swych kompetencji orzeczniczych

95. Interwenienci zgadzają się z argumentami Rady.

96. W pierwszej kolejności Królestwo Belgii, Republika Francuska, Królestwo Niderlandów i Komisja podnoszą, że zaskarżone rozporządzenie w związku z rozporządzeniem nr 1257/2012 przewiduje w sposób wyraźny i precyzyjny system językowy oraz sposoby publikacji i wpisu do rejestru patentu europejskiego o jednolitym skutku.

97. W drugiej kolejności Królestwo Belgii, Republika Francuska, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo i Komisja utrzymują, że zaskarżone rozporządzenie nie uniemożliwia zainteresowanym stronom dostępu do informacji niezbędnej do wykonywania ich działalności, ponieważ wszystkie patenty europejskie o jednolitym skutku będą wpisane w rejestrze jednolitej ochrony patentowej na podstawie art. 9 ust. 1 lit. b) i h) rozporządzenia nr 1257/2012, który to rejestr będzie dostępny w Internecie. Wprawdzie opis patentu europejskiego o jednolitym skutku podlega publikacji w jednym tylko języku, jednak ograniczenie to nie będzie stanowiło źródła niepewności prawnej dla zainteresowanych osób z uwagi na systemy tłumaczenia maszynowego EPO.

98. W trzeciej kolejności Królestwo Danii, Republika Francuska, Węgry, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo i Komisja uważają, że przepisy art. 4 ust. 1 i 3 zaskarżonego rozporządzenia zwiększają pewność prawną w przypadku sporu dotyczącego domniemanego naruszenia patentu europejskiego o jednolitym skutku. Okoliczność, że przewidziane w rozporządzeniu tłumaczenie

⁵³ — Rejestr jednolitej ochrony patentowej został zdefiniowany w art. 2 lit. e) rozporządzenia nr 1257/2012 jako rejestr będący częścią Europejskiego Rejestru Patentowego, w którym rejestruje się jednolity skutek oraz wszelkie ograniczenia, licencje, przeniesienie, unieważnienie lub wygaśnięcie patentu europejskiego o jednolitym skutku. Rejestr ten jest dostępny w internecie (zob. strona internetowa pod adresem: http://www.epo.org/searching/free/register_fr.html).

miałoby być pozbawione mocy prawnej, nie narusza zasady pewności prawnej, gdyż zasada ta jest lepiej zagwarantowana, w przypadku gdy tylko jedna wersja językowa jest autentyczna. Artykuł 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia w sposób konkretny chroni określone osoby uczestniczące w sporach o odszkodowanie.

99. Wreszcie w czwartej kolejności Republika Francuska, Królestwo Szwecji, Zjednoczone Królestwo i Komisja podkreślają, że zaskarżone rozporządzenie nie wprowadza żadnej niepewności prawnej, jeśli chodzi o uregulowanie systemu zwrotu kosztów przewidzianego w art. 5 tego rozporządzenia, ponieważ nie jest konieczne, aby wspomniane rozporządzenie określało pułap, do którego niektórzy zgłaszający mogą domagać się zwrotu wszystkich kosztów tłumaczeń, jako że kwestia ta może zostać określona w późniejszym akcie wykonawczym.

2. Moja ocena

100. Na wstępie należy przypomnieć, że zasada pewności prawnej, będąca jedną z zasad ogólnych prawa Unii, wymaga, aby przepisy prawne były „jasne, precyzyjne i przewidywalne co do swych skutków”, tak by zainteresowane podmioty były w stanie zorientować się w stanie prawnym i w stosunkach prawnych wynikających z porządku prawnego Unii⁵⁴.

101. Należy zatem zbadać, czy argumenty podniesione przez Królestwo Hiszpanii wskazują na naruszenie tej zasady.

102. W odniesieniu do argumentu tego państwa członkowskiego, zgodnie z którym zaskarżone rozporządzenie narusza zasadę pewności prawnej w zakresie, w jakim patent europejski o jednolitym skutku nie podlega tłumaczeniu na wszystkie języki, w wyniku czego zostaną ograniczone możliwości uzyskania dostępu do informacji przez podmioty gospodarcze, odsyłam do oceny dokonanej w ramach zarzutu pierwszego, z której wynika, że argument ten nie może zostać uwzględniony.

103. W odniesieniu do twierdzenia Królestwa Hiszpanii, zgodnie z którym zaskarżone rozporządzenie nie przewiduje ani publikacji nadania jednolitego skutku, ani zasad dokonywania wpisów do rejestru jednolitej ochrony patentowej, ani tego, czy taki wpis ma zostać dokonany w trzech językach zgodnie z art. 14 KPE, uważam, że musi ono zostać odrzucone z tych samych powodów co te, które zostały przywołane przez niektórych interwenientów i które opierają się na równoczesnym odwołaniu się do przepisów zaskarżonego rozporządzenia, rozporządzenia nr 1257/2012 oraz postanowień KPE.

104. W istocie art. 3 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia stanowi, że wniosek o rejestrację jednolitego skutku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia nr 1257/2012, składa się w języku postępowania⁵⁵, zdefiniowanym w art. 2 lit. b) zaskarżonego rozporządzenia⁵⁶.

105. Artykuł 9 ust. 1 lit. h) rozporządzenia nr 1257/2012 stanowi z kolei, że w przypadku złożenia wniosku o rejestrację jednolitego skutku EPO zapewnia wpisanie informacji o jednolitym skutku do rejestru jednolitej ochrony patentowej.

106. Ponadto na podstawie art. 3 ust. 1 akapit pierwszy powyższego rozporządzenia „[p]atent europejski udzielony z tym samym zestawem zastrzeżeń w odniesieniu do wszystkich uczestniczących państw członkowskich *ma jednolity skutek w uczestniczących państwach członkowskich pod warunkiem zarejestrowania takiego jednolitego skutku w rejestrze jednolitej ochrony patentowej*”⁵⁷.

54 — Zobacz wyrok ŁWK – 56, C-643/11, EU:C:2013:55, pkt 51 i przytoczone tam orzecznictwo.

55 — Przypominam, że art. 9 ust. 1 lit. g) rozporządzenia nr 1257/2012 przewiduje, że EPO ma za zadanie dopilnować, aby właściciele patentu europejskiego składali wnioski o rejestrację jednolitego skutku w języku postępowania zdefiniowanym w art. 14 ust. 3 KPE nie później niż jeden miesiąc po opublikowaniu wzmianki o udzieleniu patentu w *Europejskim Biuletynie Patentowym*.

56 — Językiem postępowania jest język postępowania przed EPO zdefiniowany w art. 14 ust. 3 KPE.

57 — Wyróżnienie moje.

107. Dodatkowo art. 14 ust. 8 KPE wskazuje, że wpisy do Europejskiego Rejestru Patentowego dokonywane są w trzech językach urzędowych EPO oraz że w przypadku wątpliwości wiarygodny jest wpis w języku postępowania.

108. Według mnie z tego ostatniego postanowienia oraz z art. 2 lit. e) rozporządzenia nr 1257/2012 wynika, że wpisu do rejestru jednolitej ochrony patentowej dokonuje się w trzech językach urzędowych EPO.

109. Co się tyczy argumentu Królestwa Hiszpanii dotyczącego uregulowania systemu zwrotu kosztów przewidzianego w art. 5 zaskarżonego rozporządzenia, w którym nie sprecyzowano ani pułapu zwrotu kosztów, ani sposobu jego ustalania, niżej wymienione względy przemawiają za tym, że nie można go uwzględnić.

110. Artykuł 9 ust. 2 rozporządzenia nr 1257/2012 przewiduje, że działając w charakterze umawiających się państw KPE, uczestniczące państwa członkowskie zapewniają zarządzanie działaniami związanymi z zadaniami, o których mowa w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz nadzór nad tymi działaniami⁵⁸; w tym celu ustanawiają one komisję specjalną Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej⁵⁹ w rozumieniu art. 145 KPE⁶⁰.

111. To do komisji specjalnej będzie zatem należało podjęcie decyzji o systemie zwrotu kosztów określonym w art. 5 zaskarżonego rozporządzenia, którym zarządza EPO.

112. W tym względzie przypominam, że podczas 7. posiedzenia komisji specjalnej, które odbyło się w Monachium w dniu 26 marca 2014 r., komisja ta przyjęła zasady dotyczące systemu zwrotu kosztów tłumaczeń zgłoszeń złożonych w jednym z języków urzędowych Unii innym niż języki urzędowe EPO. Aspekty finansowe systemu zwrotu kosztów, w tym wysokość zwrotu kosztów, będą przedmiotem późniejszych dyskusji⁶¹.

113. Podmioty gospodarcze i wszystkie zainteresowane strony będą zatem miały możliwość zapoznania się ze szczegółowymi zasadami systemu zwrotu kosztów z chwilą gdy umawiające się państwa członkowskie, za pośrednictwem komisji specjalnej, zapewnią wprowadzenie tych zasad.

114. Wspomniane zasady będą musiały w każdym razie wziąć pod uwagę motyw 10 zaskarżonego rozporządzenia, na podstawie którego dodatkowy zwrot kosztów tłumaczenia z języka zgłoszenia patentowego na język postępowania przed EPO powinien wykraczać poza obecną praktykę EPO.

115. Jeśli chodzi o twierdzenie, że tłumaczenie przedstawione przez właściciela patentu w przypadku sporu pozbawione jest mocy prawnej, zgadzam się z argumentami podniesionymi przez niektórych interwenientów w zakresie, w jakim zasada pewności prawnej jest bez wątpienia lepiej zagwarantowana, w przypadku gdy tylko jeden język uznaje się za autentyczny. W istocie trudno wyobrazić sobie, jak zasada ta miałaby być przestrzegana w przypadku większej liczby sprawców naruszenia w kilku państwach członkowskich. Jeśli wszystkie tłumaczenia miałyby zostać uznane za autentyczne, oznaczałoby to powstanie ryzyka rozbieżności między różnymi wersjami językowymi, a zatem niepewność prawną. Twierdzenie to należy zatem odrzucić.

58 — Zobacz pkt 128–131 mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał.

59 — Zwaną dalej „komisją specjalną”.

60 — Na podstawie tego postanowienia grupa umawiających się państw może ustanowić specjalną komisję w celu kontroli działalności specjalnych organów utworzonych na mocy art. 143 ust. 2 KPE. Grupa umawiających się państw określa kompetencje i działania komisji specjalnej.

61 — Zobacz strona internetowa pod adresem: http://www.epo.org/news-issues/news/2014/20140328a_fr.html.

116. Co się tyczy argumentu, zgodnie z którym w odróżnieniu od systemu dotyczącego wspólnotowego znaku towarowego brak jest przepisu, który wyłączałby możliwość zasądzenia odszkodowania od działającej w dobrej wierze osoby trzeciej, która naruszyła patent, ponieważ art. 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia nie przewiduje konkretnych skutków naruszenia patentu przez osobę trzecią działającą w dobrej wierze, przeciwstawiam mu fakt, iż prawodawca Unii nie jest w żaden sposób zobowiązany do zapewnienia takiego samego systemu prawnego dla wspólnotowego znaku towarowego oraz patentu europejskiego o jednolitym skutku. Ponadto należy przypomnieć, że prawodawca ten dopilnował, aby zachowana była pewna równowaga, przewidując, iż sąd krajowy jest zobowiązany, przy ocenie okoliczności rozpatrywanego przypadku, wziąć pod uwagę, że domniemany sprawca naruszenia mógł działać w dobrej wierze⁶². Konkretnie skutki dla tego domniemanego sprawcy naruszenia będą wynikać z tej oceny faktycznej i prawnej. Sąd krajowy będzie mógł zatem zasądzić odszkodowanie, jak również odmówić jego zasądzenia w sposób w pełni niezawisły. W związku z powyższym z art. 4 ust. 4 zaskarżonego rozporządzenia jasno wynika, że do właściwego sądu należy wzięcie pod uwagę dobrej wiary domniemanego sprawcy naruszenia.

117. Wreszcie, co się tyczy twierdzeń Królestwa Hiszpanii dotyczących systemu tłumaczeń maszynowych i przepisów przejściowych, zauważam, że długość okresu przejściowego jest zależna od czasu niezbędnego na wprowadzenie systemu tłumaczenia maszynowego, tak aby tłumaczenia zgłoszeń patentowych i opisów na wszystkie języki urzędowe Unii były wymierne oraz wysokiej jakości.

118. W tym względzie należy zaznaczyć, że wprowadzenie tego systemu zostało zapoczątkowane w 2004 r. od ograniczonej liczby języków. System ten został następnie rozszerzony, umożliwiając w 2014 r. dokonywanie tłumaczeń maszynowych z języka angielskiego na języki wszystkich państw będących stronami KPE, a zatem na wszystkie języki urzędowe Unii, jak również z tych języków na język angielski⁶³.

119. Ponadto należy pamiętać, że zaskarżone rozporządzenie będzie stosowane od daty wejścia w życie porozumienia w sprawie JSP oraz że prawodawca Unii zdecydował, iż jeśli okres przejściowy nie zostanie zakończony na wniosek Komisji⁶⁴, wygaśnie on 12 lat od tej daty⁶⁵. Moim zdaniem pozostawia to EPO wystarczający margines dla zapewnienia systemu wysokiej jakości tłumaczeń maszynowych, tym bardziej że system ten będzie udoskonalany za pomocą tłumaczeń manualnych sporządzanych we wspomnianym okresie przejściowym, co stanowić będzie gwarancję wiarygodności informacji⁶⁶.

120. W świetle wszystkich powyższych rozważań proponuję, aby Trybunał oddalił czwarty zarzut Królestwa Hiszpanii w zakresie, w jakim analiza argumentów podniesionych przez to państwo członkowskie nie wykazała naruszenia zasady pewności prawnej, ponieważ przepisy zaskarżonego rozporządzenia, rozporządzenia nr 1257/2012 oraz postanowienia KPE są wystarczająco jasne i precyzyjne, a ich skutki przewidywalne.

62 — Przepis ten, jak już wcześniej wspomniałem, łagodzi skutki tłumaczenia patentu europejskiego o jednolitym skutku na ograniczoną liczbę języków.

63 — Zobacz pkt 7.3.2, s. 34, sporządzonej przez Komisję oceny skutków, wspomnianej w przypisie 24.

64 — Na podstawie art. 6 ust. 3 i 4 rzeczonego rozporządzenia Komisja może zakończyć okres przejściowy sześć lat po dacie rozpoczęcia stosowania tego rozporządzenia w świetle pierwszej obiektywnej oceny przeprowadzonej przez komitet niezależnych ekspertów i następnie co dwa lata na podstawie późniejszych ocen tego komitetu.

65 — Zobacz art. 6 ust. 5 zaskarżonego rozporządzenia.

66 — Zobacz motyw 12 tego rozporządzenia.

E – W przedmiocie zarzutu piątego, dotyczącego naruszenia zasady autonomii prawa Unii

1. Argumenty stron

121. Królestwo Hiszpanii utrzymuje, że art. 7 zaskarżonego rozporządzenia jest sprzeczny z zasadą autonomii prawa Unii w zakresie, w jakim rozróżnia się w nim z jednej strony wejście w życie tego rozporządzenia oraz z drugiej strony jego stosowanie z dniem 1 stycznia 2014 r., wskazując jednocześnie, że data ta zostanie przesunięta, jeżeli data wejścia w życie porozumienia w sprawie JSP będzie późniejsza. W rozpatrywanej sytuacji przywołany artykuł umożliwił umawiającym się stronom porozumienia w sprawie JSP określenie daty wejścia w życie⁶⁷ normy prawa Unii, a w konsekwencji wykonanie jej kompetencji.

122. Rada twierdzi, że z łącznej lektury motywów 9, 24 i 25 rozporządzenia nr 1257/2012 wynika, iż dokonany przez prawodawcę Unii wybór polityczny w celu zagwarantowania należytego funkcjonowania patentu europejskiego o jednolitym skutku, spójności orzecznictwa, i w rezultacie pewności prawnej, a także racjonalności pod względem kosztów względem właścicieli patentów, polegał na powiązaniu patentu europejskiego o jednolitym skutku z funkcjonowaniem odrębnego organu sądowego, który powinien zostać ustanowiony jeszcze przed udzieleniem pierwszego patentu europejskiego o jednolitym skutku. Nie istnieje w tym względzie żadna przeszkoda prawna dla ustanowienia związku między patentem europejskim o jednolitym skutku a Jednolitym Sądem Patentowym, który to związek został w sposób wystarczający uzasadniony w motywach 24 i 25 rozporządzenia nr 1257/2012. W praktyce legislacyjnej istnieje zresztą wiele przykładów związku między stosowaniem aktu Unii a zdarzeniem niezależnym od tego aktu.

123. Interwenienci zgadzają się z uwagami Rady.

2. Moja ocena

124. W kwestii oceny zarzutu piątego odsyłam do mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał, a zwłaszcza do badania ostatniej części siódmego zarzutu skargi. W wyniku tej oceny proponuję Trybunałowi, aby oddalił ten zarzut jako bezzasadny.

F – W przedmiocie żądania stwierdzenia częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia, sformułowanego tytułem ewentualnym

1. Argumenty stron

125. Rada, nie sprzeciwiając się formalnie żądaniu ewentualnemu Królestwa Hiszpanii, ma wątpliwości co do zasadności zarzutów podniesionych na poparcie tego żądania i dodaje, że stwierdzenie częściowej nieważności art. 7 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia jest w każdym razie niemożliwe, gdyż przepisu tego nie można oddzielić od innych przepisów tego rozporządzenia. Republika Federalna Niemiec dodaje, że zarzut skargi jest niedopuszczalny w zakresie, w jakim ma on na celu stwierdzenie nieważności art. 4, 5, art. 6 ust. 2 i art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia, ponieważ art. 4–6 zaskarżonego rozporządzenia stanowią integralną część systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku, a stwierdzenie nieważności art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia powodowałoby zmianę charakteru patentu europejskiego o jednolitym skutku, a tym samym zaskarżonego rozporządzenia.

⁶⁷ — Rozumiem przez to datę stosowania.

126. Królestwo Hiszpanii podkreśla, że żądanie stwierdzenia nieważności zostało sformułowane wyłącznie tytułem ewentualnym. Ponadto twierdzenia Republiki Federalnej Niemiec stałyby na przeszkodzie wszelkim żądaniom stwierdzenia częściowej nieważności.

2. Moja ocena

127. Przypominam, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem stwierdzenie częściowej nieważności aktu Unii jest możliwe tylko pod warunkiem, że przepisy, o których stwierdzenie nieważności wniesiono, mogą zostać oddzielone od pozostałych przepisów tego aktu. Trybunał wielokrotnie orzekał, że wymóg rozerwalności nie jest spełniony, jeżeli skutkiem stwierdzenia nieważności części aktu byłaby zmiana jego istoty⁶⁸.

128. Z mojej oceny zarzutów pierwszego, trzeciego oraz czwartego wynika, że art. 4 i 5 zaskarżonego rozporządzenia mają na celu złagodzenie wyboru prawodawcy Unii dotyczącego systemu językowego patentu europejskiego o jednolitym skutku. Z tego powodu nie do pomyślenia jest, aby móc oddzielić powyższe przepisy zaskarżonego rozporządzenia, bez zmiany jego istoty.

129. Co się tyczy art. 6 ust. 2 – który odsyła do art. 9 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 1257/2012 – i art. 7 ust. 2 zaskarżonego rozporządzenia, odsyłam, odpowiednio, do pkt 189–195 oraz pkt 198 mojej opinii w sprawie Hiszpania/Parlament i Rada (C-146/13), obecnie rozpatrywanej przez Trybunał, aby stwierdzić, że przepisy te nie mogą zostać oddzielone od reszty zaskarżonego rozporządzenia.

130. W związku z tym uważam, że żądanie stwierdzenia częściowej nieważności zaskarżonego rozporządzenia, sformułowane przez Królestwo Hiszpanii tytułem ewentualnym, jest niedopuszczalne.

131. Ponieważ żaden z zarzutów podniesionych przez Królestwo Hiszpanii na poparcie jego skargi nie podlega uwzględnieniu, zarzuty te należy oddalić.

IV – Wnioski

132. Uwzględniając całość powyższych rozważań, proponuję, by Trybunał:

- oddalił skargę;
- nakazał Królestwu Hiszpanii pokrycie własnych kosztów; Rada Unii Europejskiej i interwenienci ponoszą własne koszty.

68 — Zobacz wyrok Komisja/Parlament i Rada, C-427/12, EU:C:2014:170, pkt 16 i przytoczone tam orzecznictwo.